

Sneltestbedrijven spannen kort geding aan tegen Stichting Open Nederland om 'oneerlijke concurrentie' bij toegangstesten

Bezoekers nemen een selfie in de Keukenhof op 9 april. De botanische tuin maakt deel uit van een pilot van het ministerie van VWS en was daarom tijdelijk geopend. Beeld EPA

Twintig testbedrijven spannen een kort geding aan tegen Stichting Open Nederland, die deze maand ruim 400 testevenementen organiseert. De stichting zou één bedrijf onterecht hebben voorgetrokken, om op kosten van de staat honderdduizenden toegangstesten uit te voeren.

Anne ter Rele 13 april 2021, 8:01

Er is sprake van oneerlijke concurrentie bij het organiseren van testevenementen, vinden twintig commerciële sneltesters. Ze spannen een kort geding aan tegen Stichting Open Nederland, die deze maand in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid ruim 400 testevenementen organiseert. Daarvoor benaderde de stichting alleen het Baarnse Lead Healthcare, dat deze maand op kosten van de staat naar schatting zo'n 200.000 sneltesten mag uitvoeren. Geen van de tientallen concurrerende testbedrijven werd benaderd voor de opdracht.

Dat mag juridisch niet, benadrukken de sneltestbedrijven. Ze wijzen erop dat de overheid officieel een openbare aanbesteding moet organiseren wanneer ze zo'n dure opdracht uitbesteden. Zomaar een bedrijf kiezen mag niet, om vriendjespolitiek te vermijden. "Maar wij hebben tot voor kort nooit iets gehoord", zegt Rasmus Emmelkamp van Spoedtest.nl, dat zeventig sneltestlocaties door het hele land heeft.

Volgens de aanklagers is bovendien niet duidelijk waarom het ministerie deze stichting vraagt om de pilots te organiseren. Ook vragen ze zich af waarom alleen Lead Healthcare is benaderd voor het uitvoeren van de sneltesten. Normaal rekent Lead Healthcare 75 euro per test, maar het is onduidelijk hoeveel geld ze per test van de stichting ontvangen. In totaal ontvangt de stichting 925 miljoen euro voor de testevenementen, onthulde Follow the Money vandaag. Stichting Open Nederland wilde niet reageren op vragen van *Trouw*.

'925 miljoen euro van VWS naar stichting Open Nederland'

Het ministerie van VWS maakt in totaal 925 miljoen euro over aan Stichting Open Nederland, [onthulde Follow the Money vandaag](#). Dat geld krijgt de stichting volledig tot haar beschikking, voor het organiseren van de sneltesten bij evenementen. Hoe de overheid grip houdt op de besteding van het geld, is onduidelijk: de stichting heeft geen raad van toezicht en in de statuten is niets te vinden over transparantie of verantwoording.

Het ministerie van VWS wil niet zeggen waarom een stichting is gevraagd de pilots te organiseren, en waarom juist Stichting Open Nederland dit mag doen. Ook vroeg Trouw of de stichting het benaderen van Lead Healthcare heeft besproken met VWS, maar ook daarop reageerde het ministerie niet.

Geen bloedspoed

Volgens het ministerie was er bij het organiseren van de pilots sprake van spoed. “Daarom heeft de stichting in eerste instantie de samenwerking gezocht met één grote partij”, zegt een woordvoerder. Maar volgens Huib van Romburgh, hoogleraar aanbestedingsrecht aan de Universiteit Groningen, geldt dat alleen bij zogeheten ‘bloedspoed’, wanneer het echt niet anders kan. “Bijvoorbeeld als de dijk doorbreekt.” Hij twijfelt of dat hier het geval is. “Stichting Open Nederland had bijvoorbeeld ook voor een versnelde procedure kunnen kiezen, die één maand duurt.”

Door het besluit om maar één bedrijf in de arm te nemen zijn er minder locaties voor toegangstesten dan had gekund, benadrukken de bedrijven. Tot deze week bood Lead Healthcare 28 testlocaties in Nederland aan, terwijl minister Hugo de Jonge in februari beloofde dat er nu 100 zouden zijn. Daardoor is het in Drenthe bijvoorbeeld niet mogelijk een toegangstest te doen. “Dat is jammer, want wij hebben in elke provincie testlocaties”, zegt Emmelkamp. “Als wij waren benaderd, hadden we de spreiding van de toegangstesten beter kunnen organiseren.”

Enige bedrijf

David van Hartskamp, CEO van Lead Healthcare, zegt al in januari te zijn benaderd voor de pilots met sneltesten. “Die zouden in eerste instantie plaatsvinden in februari, maar die zijn verschoven omdat corona onvoorspelbaar blijft.” Volgens Van Hartskamp is zijn bedrijf het enige dat in staat was om op zo’n korte termijn een groot aantal sneltestlocaties op te zetten.

Hij wijst erop dat het bedrijf bij eerdere evenementen vorig jaar, zoals EuroSonic Noorderslag, snel opschaalde om grote groepen mensen te laten testen. “Daarom is gekozen om met ons samen te werken”, zegt hij. “Veel mensen kunnen een koffietentje bouwen, maar van Starbucks is er maar één.” Hoeveel het bedrijf deze maand precies aan het uitvoeren van de testen verdient, wil Hartskamp niet zeggen.

Vanaf mei kunnen de concurrerende sneltestbedrijven zich aanmelden om alsnog toegangstesten uit te voeren. Daarvoor krijgen ze per testhok 387 euro per dag, plus een extra 130 euro per uur per hok. Maar dat komt veel te laat, vindt Emmelkamp. “Lead Healthcare had al maanden de tijd om zich voor te bereiden, terwijl wij binnen enkele weken aan de eisen moeten voldoen.” Hij vreest dat hij weer buiten de boot valt, omdat veel grote testlocaties al eerder zijn gereserveerd door het Baarnse bedrijf.

De bedrijven dienen dinsdag een dagvaarding in bij de rechter. Ze hopen voor vrijdag uitsluitsel te krijgen over een nieuwe aanpak voor de aanbesteding van de sneltesten.